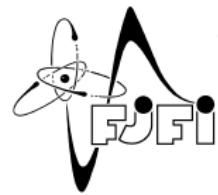

Úvod do Unixu

5. cvičení

Jan Nikl

2021

Obsah

- opakování
- úvod do Emacs
- T_EX, L^AT_EX
- BIBT_EX

Opakování

- autentizace SSH – (a)symetrické šifrování, generování klíče
- síťové nástroje – ping, nslookup, traceroute, netstat, ...
- e-mail – /var/mail, mail, sendmail, alpine, ...
- Vim – módy, navigace, základní operace, vyhledávání, ...

Emacs

- rozšiřitelný, dostupný
- vysoce funkční, programovatelný
(Emacs LISP)
- real-time, s GUI (GNU Emacs)
- C-x = Ctrl+x, M-x = Alt+x

základní příkazy

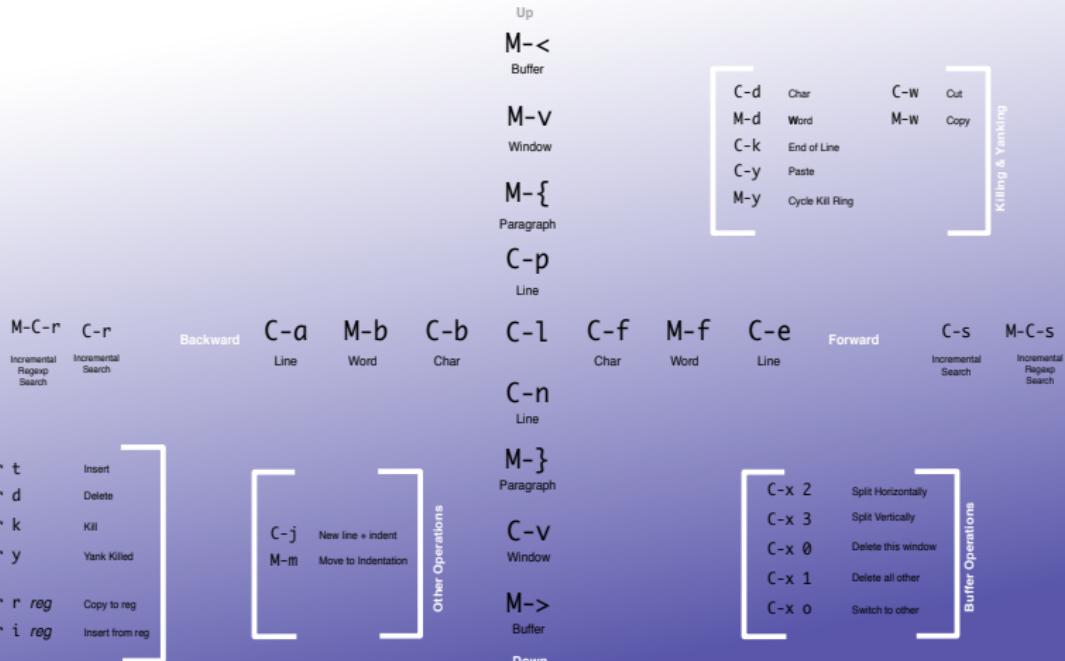
- ukonči/otevři/ulož – C-x C-c/f/s
- ulož jako/otevři jiný – C-x C-w/v
- návod klávesa/klíč – C-h k/a
- zruš příkaz, undo – C-g, C-x u
- výběr(značka) – C-Space

*

* By Nicolas Petton [GPLv3 (<http://www.gnu.org/licenses/gpl-3.0.html>)], via Wikimedia Commons

Emacs

Emacs

koncepcy:

- **buffer** – přepni/listuj/zavři – C-x b/C-b/k
- **window** – pohyb v druhém okně – C-M-v
- **frame** – další GUI okno – M-x make-frame

další příkazy:

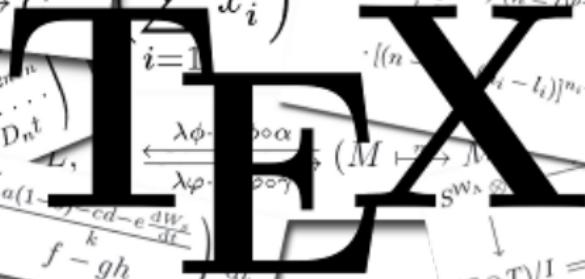
- opakování – C-u <počet> <příkaz>
- listování adresáře – C-x d/C-d
- M-x <příkaz> – spusť příkaz (shell, direc, man, grep, diff...)

* R. Stallman,
zakladatel GNU a
autor Emacs

* Preliminaires 2013 [CC BY-SA 2.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/>)], via Wikimedia Commons

Latex

<https://www.ctan.org/tex/>

Latex

- $\text{\TeX}$, $\text{\LaTeX}$ – systémy pro sázení textu, hlavně matematického/akademického
- značkovací (markup) jazyk (\prikaz)
- text + příkazy → překlad → DVI, PS, PDF
- balíčky z CTAN , šablony vydavatelů
- TeX Live, MiKTeX, MacTeX
- LyX, TeXworks, TeXstudio, Texmaker, Emacs, Vim, ...

historie

- 1978 – $\text{\TeX}$ Donald E. Knuth → AMS
- 1985 – $\text{\LaTeX}$ Leslie Lamport

*Donald E. Knuth
autor $\text{\TeX}$

* By Flickr user Jacob Appelbaum, uploaded to en.wikipedia by users BeSherman, Duozmo (Flickr.com (via en.wikipedia)) [CC BY-SA 2.5 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/>)], via Wikimedia Commons

Latex

- $\text{\LaTeX} 2\varepsilon$ – LPPL (LaTeX Project Public License)
- literární programování – zdrojový soubor .tex
- latex: .tex → .dvi (DeVice Independent)
- dvips: .dvi → .ps (PostScript)
- ps2pdf: .ps → .pdf (Portable Document Format)
- pdflatex: .tex → .pdf
- (pomocné soubory: .log, .aux, .out)
- obrázky – balík graphicx
  - rastrové formáty: .jpg, .png
  - vektorové formáty: .eps (latex), .pdf (pdflatex)
  - (automatická konverze: epstopdf)

Latex

```
%trida dokumentu: article , beamer , book , ...
\documentclass[a4paper]{article}
\usepackage[utf8]{inputenc} %kodovani vstupu v UTF-8
\usepackage[T1]{fontenc} %rozsireni vystupniho kodovani
\usepackage[czech]{babel} %ceska lokalizace

\author{autor dokumentu} %autor
\title{titulek dokumentu} %titulek
\date{2018} %datum

\begin{document} %zacatek dokumentu
\maketitle %vytvor hlavicku
\tableofcontents %vytvor obsah
\part{Cast dokumentu} %zacatek casti
\section{Sekce} %zacatek sekce
text a vzorec: $2\pi\sqrt{\int \sum_i^{\infty}}$
\end{document}
```

Bibtex

- BIBTEX – správa bibliografie/citací
- latex: .tex → .aux
- bibtex: .bib, .aux, (.bst) → .bbl
- latex: .bbl → .dvi, ...
- citace pomocí: \cite{citacniklic} nebo \citep{...}
- styl bibliografie: \bibliographystyle{unsrt} (plain, abrv)
- databáze bibliografie: \bibliography

```
@article{citacniklic ,  
author = {autor} ,  
title = {nazev clanku} ,  
journal = {casopis} ,  
year = {rok vydani} ,  
volume = {svazek} ,  
pages = {stranky} ,  
}
```


autor. nazev clanku.
casopis, svazek:stranky,
rok vydani.

